

IRDO

MOZAIK

Prve slovenske družbeno odgovorne novice, št. 4/VII

April 2014

Aktualno

Model merjenja družbenih učinkov

Socialnih podjetij in izdelava študije

str. 4

Intervju

Mag. Breže o Josipu Hutterju

Veliki praktik neformalne družbene odgovornosti

str. 5

IRDO člani

Moja elektrarna d.o.o.

Družbena odgovornost je osnovni del poslovanja

str. 8

Osebna DO

Skupaj na poti kreativnega samorazvoja

Angelina Premdehar o osebni odgovornosti

str. 16

Vsebine

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti je bil ustanovljen leta 2004 z namenom raziskovati in pospeševati razvoj družbene odgovornosti v Sloveniji in v svetu.

Prizadeva si povezati vse ključne akterje na področju razvoja družbene odgovornosti (podjetja, vlada, civilna družba...) ter izvajati skupne aktivnosti in kampanje za osveščeno širše družbo o potrebnosti in pomenu družbene odgovornosti v Sloveniji.

S svojim delovanjem inštitut IRDO prispeva k prenosu in prilagajanju tujega znanja ter konceptov slovenskim razmeram in potrebam, hkrati pa omogoča izmenjavo slovenskega znanja in izkušenj s tujimi strokovnjaki, podjetji in organizacijami.

Povabite v naše članstvo tudi druge, ki bi želeli biti seznanjeni z informacijami o družbeni odgovornosti in prispevati k razvoju le-te.

Izdajatelj:

IRDO
Inštitut za razvoj družbene odgovornosti
Preradovičeva ulica 26
2000 Maribor, Slovenija
info@irdo.si // www.irdo.si

Telefon: + 386 (0)31 344 883

Faks: + 386 (0)2 429 7104

Spletna mesta: www.irdo.si,
www.horus.si, www.mladinski-delavec.si,
www.chance4change.eu

Uredništvo

Glavna urednica: Sabina Kojc

Odgovorna urednika: Anita Hrast,
ddr. Matjaž Mulej

Sodelavci: Primož Ademovič
novice@irdo.si

Naklada: elektronska oblika novic, poslano na najmanj 200 naslovov

Foto: IRDO in drugi avtorji

V kontekstu družbene odgovornosti (zmanjšanje stroškov, onesnaževanja okolja) so novice v elektronski obliki. Za vsebinsko prispevkov odgovarjajo avtorji. Mnenja avtorjev niso tudi nujno mnenja uredništva. Besedila niso lektorirana in so v slovenskem in angleškem jeziku.

Vse pravice pridržane. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim dovoljenjem uredništva.

Namenjeno članom inštituta IRDO.

04

AKTUALNO

05

INTERVJU: mag. Breže o Josipu Hutterju

08

IRDO ČLANI: Moja elektrarna d.o.o.

10

Najboljši zaposlovalci vztrajajo

13

Odnosna prilagoditev in fokusiranost na učinkovite time

15

Projekt Venus

16

Skupaj na poti kreativnega samorazvoja

18

DO v Sloveniji

19

DO v EU in po svetu

20

DOGODKI, KONFERENCE

22

RAZPISI

23

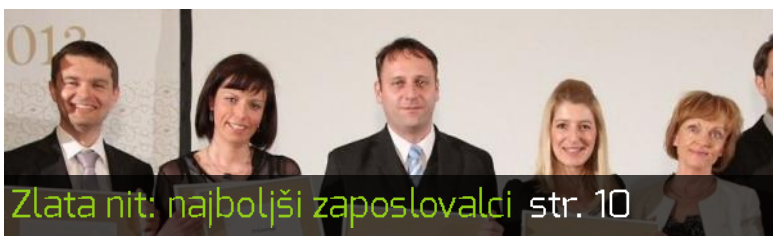
PREJELI SMO

Družbeni učinki socialnih podjetij str. 4

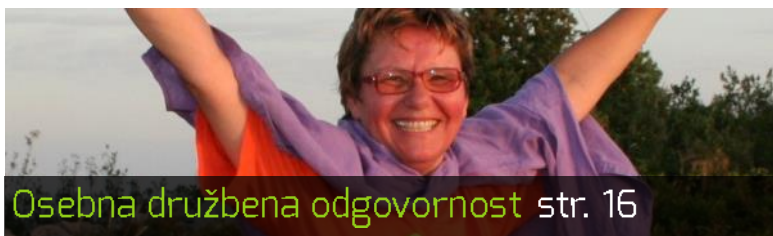
Inštitut IRDO je bil marca 2014 izbran na javnem naročilu MDDSZ za izvedbo študije in modela merjenja družbenih učinkov socialnih podjetij.

Veliki praktik družbene odgovornosti str. 5

Mag. Borivoj Breže je raziskoval življenje in delo Josipa Hutterja, velikega praktika družbene odgovornosti prejšnjega tisočletja.

Zlata nit: najboljši zaposlovalci str. 10

Za sodelovanje v sedmem Dnevnikovem izboru najboljših zaposlovalcev, Zlata nit 2013, se je odločilo 86 podjetij.

Osebna družbena odgovornost str. 16

Z Angelino Premdehar o osebni družbeni odgovornosti in samorazvoju posameznika

Spoštovane članice in člani!

Za dežjem vedno posije sonce, zato potrebujemo oba. Dež in sonce, toploto in mraz, dobro in slabo, levo in desno (roko, stranko) ipd. Nasprotja se dopolnjujejo, se privlačijo, soustvarjajo in nas delajo soodvisne.

V aprilski številki IRDO MOZAIKa, prvih slovenskih družbeno odgovornih novic, ki jih posredujemo našim članom in drugim zainteresiranim že od leta 2008 dalje, vam predstavljamo številne aktualne teme in novosti. Tokrat preberite, kako je velik slovenski človek že pred mnogimi časi uresničeval družbeno odgovornost, kako lahko danes skrbimo za svojo osebno odgovornost in lasten samorazvoj. Predstavljamo vam našega novega člana Moja elektrarna d.o.o. in pomen sončne energije v kontekstu družbene odgovornosti. Izvedeli boste, kako krepiti talente, kako v zaposlene vlagajo najboljši slovenski zaposlovalci in zmagovalci Zlate niti. Zvrstilo se je veliko dogodkov in nekaj se jih še bo, odprtih je več aktualnih razpisov. Preberite, kaj pomeni vam projekt Venus, ter spremljajte naše aktualno delo na področju merjenja družbenih učinkov socialnih podjetij. Informiramo vas še o aktualni direktivi EU in nefinančnem poročanju ter o rezultatih EU strategije na področju družbene odgovornosti podjetij v letih 2011-2014.

Delo in počitek sta nasprotji, ki se prav tako privlačita in dopolnjujeta. Vesel 1. maj, praznik dela vam želimo, ter veliko počitka, da uravnovesite svoje življenje in ostanete zdravi.

Uredništvo revije IRDO MOZAIK

Študija in model merjenja družbenih učinkov socialnih podjetij

Inštitut IRDO je bil marca 2014 izbran na javnem naročilu za izvedbo študije in modela merjenja družbenih učinkov socialnih podjetij. Javno naročilo je objavilo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ), naloge pa bodo izvedene do začetka junija 2014.

Piše: Anita Hrast, direktorica Inštituta IRDO

Merjenje učinkov dejavnosti socialnih podjetij je med najzahtevnejšimi podpornimi področji za razvoj socialnega podjetništva. V Sloveniji metodološki okvir za merjenje družbenih učinkov socialnih podjetij še ni razvit. Zato je potrebno na podlagi že obstoječih metodoloških izhodišč na ravni evropske prakse izdelati model merjenja družbenih učinkov, ki bo prilagojen razmeram in potrebam socialno podjetniške prakse v Sloveniji.

V okviru študije izvajamo naslednje:

- Preučili smo model »Social Return of Investment -SROI« in »GECES« predlog postopka merjenja družbenega učinka kot podlagi za izdelavo aplikativnega in praktično naravnane modela merjenja družbenih učinkov, ki ga trenutno pripravljamo. Prevedli smo tudi oba dokumenta.
- Model bo podprt z analizo prednosti investiranja v socialna podjetja oziroma doseganja družbenih učinkov tako z vidika doseganja finančnih rezultatov investitorja/socialnega podjetja kot tudi z vidika opredelitve manjšega tveganja investicije v primerjavi z investiranjem v klasična podjetja.
- Teoretično oblikovan model družbenih učinkov socialnih podjetij bomo praktično preverili v sodelovanju s socialnimi podjetji. Na tej osnovi bomo pripravili ustrezne kazalnike družbenih učinkov za vsako od socialnih podjetij v evidenci MDDSZ, ki bodo sodelovala pri oblikovanju modela merjenja družbenih učinkov.
- Identificirali bomo najpomembnejše splošne kazalnike za merjenje družbenih učinkov socialnih podjetij, ki bodo omogočali:
 - oblikovanje inštrumentov za evalvacijo učinkovitosti politik na področju socialnega podjetništva (program ukrepov za izvajanje strategije razvoja socialnega podjetništva),
 - konkuriranje slovenskih socialnih podjetij na razpisih EU,
 - primerjalno analizo socialnega podjetništva.

Na podlagi izdelane študije razvoja modela družbenih učinkov socialnih podjetij želijo v MDDSZ doseči konkretne cilje:

- Razvoj teoretičnih temeljev merjenja družbenih učinkov in konkretnih parametrov družbenih učinkov za vsako od socialnih podjetij.
- Merjenje učinkov socialnih podjetij bo prispevalo k jasnejšemu profiliranju in vidnosti socialnih podjetij, kar bo pripomoglo tudi k trženju njihovih produktov/storitev.
- Pomoč pri boljši dostopnosti do bančnih finančnih virov s predstavitvijo finančnih koristi ali manjših rizikov za investitorja.
- Omogočiti možnost nastopa socialnim podjetjem na EU razpisih. Glede na EU trende in veliko različnost tipizacije socialnih podjetij med državami članicami je moč pričakovati, da bo Evropska komisija razpise za področje socialnega podjetništva v bodoče zasnovala tako, da bodo prijavitelji morali dokazovati svoje socialne učinke. Uredbi s področja mikrofinanciranja in organiziranja finančnih skladov za socialno podjetništvo namreč jasno opredelujeta pogoj doseganja družbenih učinkov.
- Spodbuditi proces družbenega investiranja bank in zasebnih vlagateljev v projekte z družbenim učinkom oziroma v socialna podjetja. Tako izdelani kazalniki, podkrepljeni s pričakovanimi pozitivnimi ekonomskimi učinki le-teh bodo spodbudili finančne institucije k drugačni vrsti investiranja in presojanja sposobnosti vračila posojilojemalcev.

O izvedbi študije in modelu bomo še poročali v reviji IRDO Mozaik. Smiselne ugotovitve študije bomo vključili tudi v letošnji razpis za nagrado Horus 2014, ki bo objavljen v začetku junija 2014. Glede na lanskoletne predloge članov ocenjevalnih komisij za nagrado Horus bomo dodali letos še novo kategorijo – socialna podjetja.

Družbena odgovornost v zgodovini

Josip Hutter: veliki praktik neformalne družbene odgovornosti

Mag. Borivojem Breže je raziskoval življenje in delo Josipa Hutterja. Z njim se je pogovarjal zasl. prof. ddr. Matjaž Mulej.

Ti si metalurg. Dolga leta si se ukvarjal s „tehničnim muzejem“. Kaj te je pripeljalo do raziskovanja o Hutterju?

Kot izobražen v naravoslovno tehnološki stroki in kot kustos za tehniško dediščino Josipa Hutterja nisem imel namena raziskovati kot zgodovinar v širšem smislu, hotel sem ga le predstaviti po splošno znanih kriterijih kot družbeno odgovorno osebnost že v njegovem času, čeprav takrat tega pojma še niso uporabljali, vsaj v znanstvenem smislu ne. Zamisel za to, da ga predstavim z vidika družbene odgovornosti, sem dobil v začetku marca 2012 na 7. mednarodni konferenci o družbeni odgovornosti, ki jo je v Vetrinjskem dvorcu organiziral mariborski Inštitut za raziskovanje družbene odgovornosti IRDO. Na njej je poljski avtor prof. Zbigniew Klos predstavil v svojem referatu medvojne poljske in češke kapitaliste, ki so dokazano delovali družbeno odgovorno. Potem ko je prof. Klos končal svoje izvajanje, sem dodal, da smo tudi v Mariboru imeli v istem obdobju izrazito družbeno odgovorno osebnost, Josipa Hutterja, kar je avditorij z odobravanjem sprejel. Takrat še nisem vedel, da se je v istem obdobju kot izrazita družbeno odgovorna osebnost, primerljiva s Hutterjem, uveljavljal tudi Marko Rosner, kar je neke vrste mariborska posebnost: dva najbolj nadarjena tekstilna industrialca sta imela hkrati tudi visoko razvit socialni čut. Končna odločitev, da bom skušal z raziskavo dokazati, da je bil Josip Hutter že v svojem času družbeno odgovoren, je v meni dozorela čez nekaj mesecev, septembra 2012.

Povzemi bistvena spoznanja o njem kot poslovnem človeku.

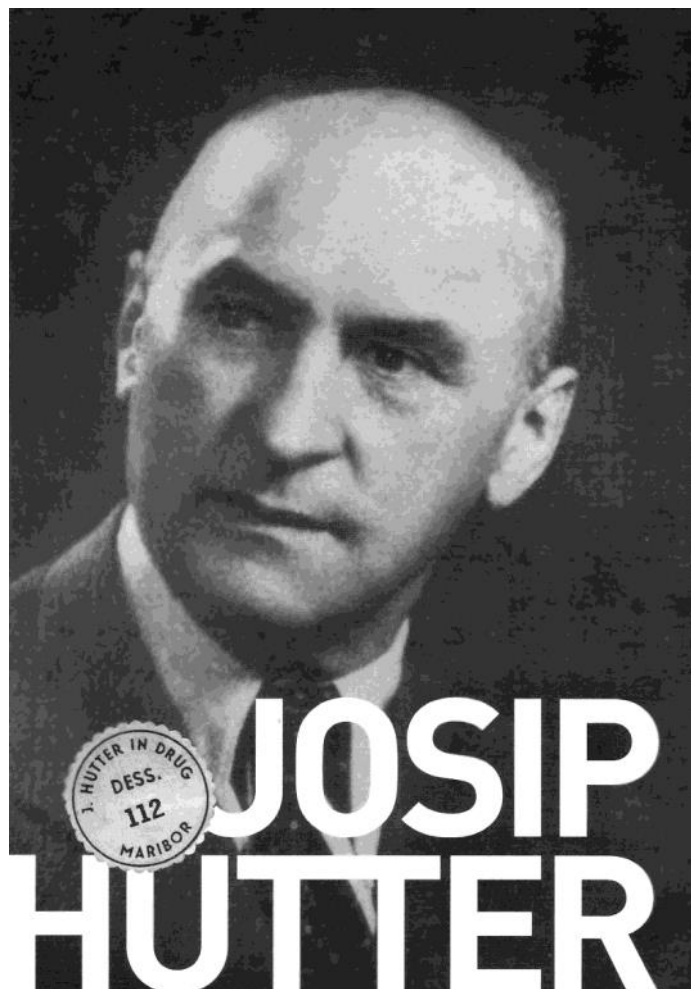
Josip Hutter ne velja samo za enega največjih in na posled tudi največjega industrialca v tekstilni panogi v Mariboru v letih pred drugo svetovno vojno, ampak tudi za najbolj tehnološko razvitega. Proizvajal je za drugo polovico dvajsetih in za vsa trideseta

Mag. Borivojem Breže, foto: osebni arhiv

leta zahtevnejše vrste blaga. Proizvodnja teh je zahtevala sicer višje stroške, zato pa je imelo njegovo blago znatno višjo prodajno ceno, tudi višjo dodano vrednost. Prav zato si je Hutter lahko privoščil plačevati svoje zaposlene znatno višje kot vsi ostali tekstilni industrialci v Mariboru, Sloveniji in tudi v Jugoslaviji. Začel je s proizvodnjo *hlačevine*, ki je prinašala tedaj soliden zaslužek - *bil je najpomembnejši proizvajalec hlačevine v Jugoslaviji*, nadaljeval pa je s proizvodnjo *bombaža, klota in svile*.

Huttrovi proizvodni prostori so vzor industrijske arhitekture. Zunanost zgradb in urejenost prostora okrog njih dokazuje, da mu je šlo tudi za počutje svojih zaposlenih ob zelenicah z nasadi in klopki med delovnimi halami. Po varstvu za delo in po skrbi za higieno je Huttrovo podjetje slovelo kot vodil-

no ne samo v Mariboru, ampak tudi v celotni kraljevini Jugoslaviji.

Hutter je bil sicer močna podjetniška osebnost; svoje podjetje je upravljal brez družabnika, kar je bila tedaj redkost in je uvedel za tisti čas nekaj izrednega. Kot edini v kraljevini Jugoslaviji je v svoji tovarni uvedel neke vrste delavsko samoupravljanje in to več kot trideset let pred njegovim uradnim uvajanjem v socialistični Jugoslaviji. Ustanovil je delavski svet, ki je štel 8 članov. V njem so bili 4 delavci, 2 mojstra in 2 vodilna uslužbenca. Ta svet je sprejemal in odpuščal delavce, jih nagrajeval ali pa grajal. Čeprav je bil odgovoren samo lastniku, je dejansko imel v tovarni vso izvršilno oblast.

Pa o njem kot človeku, ki bi mu smeli pripisati družbeno odgovornost.

V svojem stremljenju, kako izboljšati življenjske pogoje svojih zaposlenih, je bil Hutter prvi mariborski tekstilni industrialec. Mesečni zaslužki za njegove zaposlene so v povprečju znašali leta 1935 že nad 700 dinarjev, kar ga je uvrstilo v Mariboru in v Sloveniji na vrh tekstilnih industrialcev, saj je v primerjavi z drugimi delodajalci dajal najvišji dnevni zaslu-

žek. Prav zaradi visokih osebnih prejemkov so Hutterovi delavci imeli višji življenjski standard in so si lahko zaradi tega lahko privoščili boljše prehrano, obutev, obleko in najem človeka dostojnejšega stanovanja, tudi dvosobnega. Pri tem se ni zadovoljil samo z višino zaslužka: svojim zaposlenim je olajšal nakup tekstila, konfekcije in čevljev po mariborskih trgovinah z odplačevanjem na obroke. Za njihovo višino se je dogovarjal z mariborskim trgovci.

Leta 1936 je kot prvi med mariborskim tekstilnimi industrialci ustanovil pokojninski sklad pri čemer se je Hutterjeva tovarna obvezala, da bo prispevala vsako leto v sklad tolikšni znesek, kolikor so znašali skupni prispevki vseh članov v tem letu. Sklad pa naj ne bi le omogočal starostne preskrbe, ampak so se njegova sredstva prelivala za stanovanjsko izgradnjo delavske kolonije na mariborskem Pobrežju.

Da bi se zvišali sramotno nizki osebni prejemki v tedanji slovenski tekstilni industriji, je Hutter predlagal, da bi vsi tekstilni delavci v kolektivni panožni pogodbi imeli enotno urno postavko oziroma enako zakonsko določeno minimalno plačo. Predlagal je, naj se določi za vso slovensko tekstilno industrijo minimalna urna postavka *4 din na uro*, saj so mnogi delodajalci plačevali svoje delavce z manj kot 2 din na uro. S svojim predlogom sicer ni uspel, je pa jasno nakazal potrebo po izboljšanju položaja tekstilnega delavstva.

Iz pričevanj je mogoče razbrati, da se Hutterja ljudje s hvaležnostjo in z naklonjenostjo spominjajo kot človeka, ki je bil dostopen in razumevač do vsakogar. Tako je Hutter, po rodu kočevski Nemec, sicer pa jugoslovanski državljan, govoril v svojih obratih tekoče slovensko, če delavci niso bili večči nemščine. Prva ta pričevanja kažejo, kako visoko je Hutter s svojo priljubljenostjo odstopal od običajnih predstav o industrialcih, ne glede na to v katerem obdobju kapitalizma so živeli. Hutter ni bil prvi kapitalist, ki je svoje delavce plačeval najbolje v svoji osnovni proizvodni panogi in tudi ni bil edini, ki je gradil stanovanja zanje, vendar so bili tudi med takimi ljudje z nadvse problematičnim svetovnim nazorom, s poslovno moralo, značajem in z odnosom do soljudi. Bogastvo je Hutterja obvezovalo za širše humanitarno delovanje, ne pa da bi ga uporabljal za kazanje svoje uspešnosti in položaja v družbi. Njegovo življenjsko vodilo je bilo: „*Bogastvo mi ni privilegij, temveč dolžnost za pomoč šibkejšim.*“ Tudi se ni znašal nad ljudmi okrog sebe, ne v obratu, ne doma in ne kod drugod. Zato ni čudno, da je še v času

najbolj trdnega socializma visela (samo ena?) njegova portretna fotografija v enem izmed obratov (leta 1968 v adjustaži tkalnice) tovarne MTT, nastale iz njegove tovarne.

Kaj je danes v Mariboru mogoče šteti med vidne pozitivne posledice njegovega delovanja?

Še danes je Hutter znan zlasti med starejšim prebivalstvom kot graditelj socialnih stanovanj. Leta 1937 je za svoje mojstre zgradil kolonijo dvajsetih dvodružinskih hiš na Pobrežju, za višje uslužbenke in strokovnjake je bil v letih od 1940 do 1944 zgrajen po načrtih priznanih arhitektov Jaroslava Černigoja in Aleksandra Deva še prvi blok v Mariboru, monumentalni Hutterjev blok, ena najbolj prepoznavnih zgradb v Mariboru. Za samo delavstvo Hutter sicer ni gradil, mu je pa z brezobrestnimi posojili omogočal zasebno stanovanjsko izgradnjo.

Kaj bi po tvojem morali v Mariboru storiti, da spomin na Hutterjevo družbeno odgovornost ne bi povsem zamrl?

Leta 2013 je minilo 50 let od smrti Josipa Hutterja, ne da bi mu bila pri nas posvečena kakšna večja spominska slovesnost, kaj šele konferenca z mednarodno udeležbo na kateri bi Hutterja dostojno predstavili ne le kot izredno uspešnega tovarnarja, ampak tudi kot družbeno odgovornega človeka v najširšem smislu.

Že v okviru osnovnošolskega šolanja bi bilo treba obravnavati Hutterja (in Marka Rosnerja!) pri spoznavanju znamenitosti in pomembnih ljudi z mesta, v katerem učenci živijo, prav zagotovo pa bi ju bilo treba oba uvrstiti v študijske programe, ki obravnavajo podjetništvo, konkretno med primere dobre podjetniške prakse. Zgodbe o Hutterju (in o Rosnerju) nikakor ne bi smeli pojmovati kot lepe paradigme iz časa, ki je daleč za nami in ga nikoli več ne bo.

Hutterjev blok, vir: <http://galerija.industrijskapespot.si>

Ljudje, kot so Hutter in podobni, morajo biti vzor za prihodnost, ki naj pride čim prej. Prav zato bi bilo treba o njem napisati monografijo, ki bi zajemala vsa njegova življenjska obdobja. Enako velja tudi za Rosnerja.

O Josipu Hutterju

[Iz Wikipedije](#)

Josip Hutter, nemški industrialec in filantrop, rojen 1889, Dolnja Briga, umrl 26. aprila 1963, Innsbruck.

Josip Hutter je bil po rodu Kočevski Nmec. V Ljubljani se je poročil z Elizabeto Hribar, s katero je imel potem tri otroke. Po poroki sta se preselila v Maribor, kjer je uradno prijavil svoje bivališče leta 1922. Hutter je bil ustanovitelj in solastnik mariborske tekstilne tovarne Hutter & drug (njegov poslovni partner in drugi lastnik je bil Richard Poche). Podjetje je bilo ustanovljeno leta 1926 in je kmalu postalo eno najuglednejših, najsodobnejših in najbolj uspešnih mariborskih tekstilnih podjetij. Kot filantrop je postal znan po skrbi za svoje delavce. Zanje je mdr. ustanovil poseben pokojninski sklad, zgradil delavsko kolonijo na Pobrežju in sodoben stanovanjski blok v mestu. Bil je ustanovni član najstarejšega slovenskega rotary kluba, Rotary kluba Maribor. Kot občinski svetnik je pred drugo svetovno vojno aktivno sodeloval v mariborski občinski politiki.

Josip Hutter je znan po visoki kulturi bivanja. Leta 1935 pa se je vselil v sodobno meščansko vilo, ki si jo je zgradil ob mestnem parku. Na Pohorju si je zgradil sodobno počitniško vilo z lastno proizvodnjo električne energije.

Leta 1945 so zakoncema Hutter zaplenili premoženje, Josip Hutter pa je bil nekaj časa tudi zaprt. V petdesetih letih sta zakonca Hutter dobila dovoljenje za izselitev v Avstrijo, kjer je nato Josip Hutter do smrti živel v skromnih razmerah.

IRDO predstavlja svoje člane

Moja elektrarna d.o.o.

»Podjetje MOJA ELEKTRARNA, d.o.o., je del skupine PV-Invest, enega največjih upravljavcev sončnih elektrarn v Avstriji, ki je v zadnjih letih pripojila sedem sončnih elektrarn s skupno udeležbo v višini več kot 20 milijonov evrov. Moja elektrarna razvija ter skupaj z lokalnimi podjetji in državljani Slovenije prevzema donosne projekte sončnih elektrarn. Vložek v obnovljive vire energije pomembno prispeva k zagotavljanju ekološkega ravnovesja, demokratizacija proizvodnje električne energije pa omogoča trajnostno oskrbo z električno energijo,« pišejo na spletni strani podjetja. O podjetju in njegovi družbeni odgovornosti smo se pogovarjali z direktorjem podjetja, gospodom Petrom Kokotom.

Direktor podjetja Moja elektrarna, d.o.o., Peter Kokot

Zakaj ste ustanovili podjetje Moja elektrarna in kakšne storitve nudi strankam?

Podjetje Moja elektrarna d.o.o. je del avstrijske grupacije PV Invest. PV Invest je znan predvsem po projektu udeležbe državljanov v sončnih elektrarnah. V Avstriji so poželi ogromen uspeh. Avstrijski državljani se množično udeležujejo sončnih elektrarn in s tem naredijo nekaj dobrega za okolje. Ta poslovni model se prenaša v Slovenijo. Udeleženci, državljani Slovenije, lahko preko podjetja Moja elektrarna kupijo sončne panele, pri tem pa še zaslужijo.

Kako je področje sončnih elektrarn urejeno v Avstriji in kako pri nas?

V Avstriji je število novo zgrajenih sončnih elektrarn vsako leto približno enako, saj je zgornja meja omejena. V Sloveniji take omejitve ni bilo, zato se je v

leti 2011 in 2012 zgradilo nadpovprečno dosti sončnih elektrarn. Trenutno se gradnja elektrarne pri nas ne spleča.

Kakšne možnosti imajo slovenski državljani za pridobivanje sončne energije in kako jih zakonodaja v Sloveniji pri tem podpira?

Slovenski državljani imajo možnosti, da preko podjetja Moja elektrarna kupijo sončne panele že obstoječih in delujočih sončnih elektrarn. Zakonodaja zagotavlja za obstoječe elektrarne visoko fiksno odkupno ceno elektrike proizvedeno iz sončnih elektrarn za obdobje 15 let. Odkup elektrike pa je zagotovljen za celo življenjsko obdobje sončne elektrarne, kar je nekje med 35 in 40 let. Iz tega vidika je naložba v sončno elektrarno sigurna in donosna.

Zakaj se naj podjetje ali posameznik odločita za sončno elektrarno?

V prvi vrsti je to prispevek k obnovljivim virom energije in k okolju. Sončne elektrarne prispevajo občutno k zmanjšanju toplogrednih plinov in ogljično nevtralni proizvodnji električne energije. Iz ekonomskega vidika se naložba izplača, saj je zagotov-

Se nadaljuje...

Ijen fiksni donos na vložek v višini 5 procentov. Prav tako ni časovne vezave sredstev. Udeleženec lahko kadarkoli panele proda in dobi izplačan celoten vloženi znesek in pripadajoče obresti.

Kako lahko pri tem pomagate vi?

Podjetje Moja elektrarna ponuja panele sončnih elektrarn na strehi Rutar v Mariboru in Dipo v Murški Soboti. Moja elektrarna skupaj z partnerskimi podjetji iz Avstrije skrbi za nemoteno delovanje elektrarne in nudi ustrezna jamstva udeležencem.

Ali lahko vaša stranka s sončno elektrarno tudi kaj zasluži? Kakšen je vložek in kakšen donos?

Kot že rečeno, se na vložek zagotavlja fiksna obrestna mera v višini 5 procentov. Pri vložku ni časovne vezave sredstev, tako da lahko kadarkoli vloženi znesek za sončne panele dobi nazaj plus obresti.

Kje lahko stranka pridobi več informacij?

Dodatne informacije lahko vidite na www.mojaelektrarna.si. Pri vprašanih se obrnite na info@mojaelektrarna.si ali preko telefona [059 102 858](tel:059102858).

Kdo se je v Sloveniji že odločil za namestitev sončne elektrarne in katere so najpogostejše stranke v Avstriji?

Trenutno je še slaba polovica sončnih panelov na razpolago. Udeleženci kupujejo pri nas v povprečju 10 panelov, v Avstriji pa 15. Električna energija proizvedena iz 15 panelov ustreza povprečni porabi elektrike enega gospodinjstva. V Avstriji so udeleženci v povprečju stari okoli 50 let. Vezane vloge iz bank, kjer je donosnost nizka, prenesejo na sončne elektrarne, kjer je donosnost dosti višja. Poleg tega naredijo nekaj dobrega za okolje.

Kako je z obdavčitvijo dobička, se tretira podobno kot smo brali v primeru upokojenca, ki so mu odvzeli pokojnino, ker je imel na svoji domači strehi majhno sončno elektrarno?

Pri projektu udeležbe državljanov v sončne elektrarne takšnih pravnih zapletov kot pri upokojencih lastnikih sončnih elektrarn ne more biti. Prav tako ni ogrožen noben vir prihodkov, na primer pokojnina. Udeleženec, ki se odloči, da bo sodeloval v projektu, posodi denar za nakup panelov, ne postane

pa lastnik sončne elektrarne. Glede obdavčitve se obdavči zgolj dohodek iz obresti. Vložek ni obdavčen. V kolikor je udeleženec fizična oseba, se mu obračuna dohodnina od dohodka iz kapitala v višini 25%. V primeru, da je udeleženec fizična oseba, ki opravlja dejavnost, ali pravna oseba, tudi pri samem izplačilu obresti ni potrebna nobena obdavčitev na viru.

Zakaj ste se odločili za članstvo v inštitutu IRDO?

Okoljevarstvo in družbena odgovornost sta tesno povezana. Oba imata za cilj narediti naš svet boljši za prihodne generacije. Menimo, da skupaj lahko doprinesemo več k trajnostnemu razvoju kot vsak posamezno. Oboji gradimo na osveščenosti državljanov pri družbeno odgovornih temah.

Kaj vam pomeni družbena odgovornost in kaj bi svetovali podjetjem in posameznikom, kako naj jo izvajajo?

V zahodnem poslovnem svetu je družbena odgovornost osnovni del poslovanja in je nekaj samo po sebi razumljivega. Podjetja, katera niso aktivna pri družbeni odgovornosti, so hitro na tapeti in izgubijo pri kupcih ugled in posledično tržne deleže. Pri nam je družbena odgovornost v poslovnem svetu še v povojih. Zato bi morala naša podjetja več prispevati k trajnostnemu razvoju naše družbe. A. H.

Zlata nit 2013

Najboljši zaposlovalci vztrajajo

Za sodelovanje v sedmem Dnevnikovem izboru najboljših zaposlovalcev, Zlata nit 2013, se je odločilo 86 podjetij, med katerimi so prevladovala mala podjetja z do 50 zaposlenimi, že tradicionalno pa je najmanj velikih podjetij z več kot 250 zaposlenimi.

Piše: Jana Petkovšek Štakul

Za sodelovanje v sedmem Dnevnikovem izboru najboljših zaposlovalcev, Zlata nit 2013, se je prijavilo 43 malih, 29 srednje velikih in 14 velikih podjetij, kar pomeni, da je bila konkurenca med malimi podjetji največja.

V najboljšo sedmerico malih podjetij so se po uspešnosti poslovanja, ki pomeni 20 odstotkov skupne ocene, ter po rezultatih ankete o kakovosti odnosa med zaposlenimi in organizacijo, ki jo anonimno izpolnijo zaposleni in pomeni 80 odstotkov skupne ocene, uvrstila podjetja Hair Beauty, Intera, Kompas Xnet, List, Lotrič, Proevent in Trgotur. V primerjavi z zadnjimi nekaj leti torej kljub velikemu številu tokrat na novo prijavljenih malih podjetij bistvenih sprememb med finalisti ni, saj je novinec le Trgotur, ki sicer v Zlati niti sodeluje drugič.

Gazele stopajo v ospredje

Med sedem srednje velikih podjetij, med njimi tri delujejo na področju informacijskih tehnologij, je največ novincev, saj so se v najboljšo sedmerico prvič uvrstili Hewlett Packard, gazele L-Tek, Mikrografija in RCM ter Novartis, ki prvič sodeluje v izboru Zlata nit. Med finaliste sta se uvrstila tudi „povratnika“ Microsoft in Plinovodi.

Med velikimi podjetji so se med najboljšo sedmerico uvrstila podjetja Adria Mobil, Droga Kolinska, Lekarna Ljubljana, McDonald's Slovenija, Simobil, SRC in Steklarna Hrastnik. Prvič je med finalisti Droga Kolinska, članica skupine Atlantic Grupa, ki sicer v Zlati niti sodeluje drugič, medtem ko sta izmed njih naziv najboljšega zaposlovalca že dobila Adria Mobil (Zlata nit 2011) in Si.mobil (Zlata nit 2009 in 2010).

In katera podjetja so bila prepoznana za najboljše zaposlovalce Zlate niti 2013? Med velikimi je tretje priznanje najboljši zaposlovalec odnesel Si.mobil, ki ga sicer od 1. marca vodi Boštjan Škufca, med srednje velikimi je priznanje prejela prevaljska gazela

Najboljši zaposlovalci in prejemniki posebnih priznanj: Boštjan Škufca, Simobil, Nataša Bazjak Cristini iz Droge Kolinske, Peter Ladič iz Intere, Sandra Erker iz RCM in dr. Darja Ferčej Temejljotov, vodja inovacij in izboljšav v Leku. Foto: Anže Furlan

RCM s Sandro Erker na čelu, med malimi pa ptujska Intera, katere direktor je Peter Ladič. Droga Kolinska je prejela posebno priznanje za uspešno, učinkovito in ustvarjalno vzpostavitev organizacijske kulture po združitvi z Atlantic Grupo, družba Lek pa posebno priznanje za najboljšo zlato prakso.

Med prijavljenimi prevladujejo podjetja iz Osrednje Slovenije (51), po 6 jih je z Gorenjske in primorsko-notranjske regije, iz dolensko-posavske regije in dravsko-pomurske jih je po 7, iz savinjsko-zasavske regije pa 9. Četrtnina podjetij je proizvodnih, skoraj 13 odstotkov jih je s področja trgovine, 17,5 s področja informacijskih tehnologij, osem odstotkov s področja svetovanja.

V malih ocena najvišja, v velikih najnižja

V skladu z metodologijo izbora, ki v ospredje postavlja podjetja, ki se zavedajo pomena posameznika za njihov razvoj in so se za zavzetost in zado-

voljstvo zaposlenih pripravljena najbolj potruditi, so v vseh podjetjih najprej opravili anketiranje po vprašalniku, ki je bil razvit posebej za izbor Zlata nit, ob tem pa tudi ugotavljali uspešnost podjetij po metodi uravnoteženih kazalnikov (BSC – balanced scorecard). Izmed vseh prijavljenih podjetij v vsaki velikostni kategoriji (mala, srednje velika, velika podjetja) so nato izbrali po sedem finalistov, ki so bili izbrani po rezultatih ankete, ki tvori 80 odstotkov skupne ocene, in po podatkih o uspešnosti poslovanja, ki pomeni preostalo petino skupne ocene. V anketi, ki obsega 45 trditve, ki so razvrščene v sedem vsebinskih sklopov, je tokrat sodelovalo 6413 zaposlenih, ki so kakovost odnosa med zaposlenimi in organizacijo v povprečju ocenili s 3,69, kar je nekoliko nižje kot v Zlati niti 2012, ko je znašala 3,72, pri čemer pa ne smemo pozabiti dejstva, da v izboru vsako leto sodelujejo druga podjetja in da ocene, ki jih podajo zaposleni, med seboj niso primerljive.

Trditve v anketi so torej razdeljene na sedem vsebinskih sklopov: temeljni odnos med podjetjem in zaposlenim, vloga in kakovost dela posameznika v organizaciji, značilnosti organizacijske kulture, klime in medsebojnih odnosov, podjetnost in inovativnost, kakovost delovnega okolja, osebna rast in razvoj ter čustvena pripadnost zaposlenih. Zanimivo je, da so v Zlati niti izmerjene vrednosti šestih vsebinskih sklopov nižje kot pri Zlati niti 2012, na enaki ravni je ostala samo vrednost vsebinskega sklopa Kakovost delovnega okolja, ki znaša 3,7. Najnižje je bil ocenjen sklop Osebna rast in razvoj in sicer s povprečno oceno 3,39, najvišje pa sklop Temeljni odnos med podjetjem in zaposlenim, ki znaša 3,87.

Vseh sedem let v Zlati niti sodeluje 13 podjetij, medtem ko se je temu nacionalnemu izboru najboljših zaposlovalcev tokrat prvič pridružilo 19 podjetij. Najvišjo oceno kakovosti odnosa med zaposlenim in organizacijo so dali zaposleni v malih podjetjih in znaša 4,14, kar je občutno več od povprečne ocene v Zlati niti 2013, ki je 3,69. V srednje velikih podjetjih je povprečna oce-

na že nižja in le malo nad povprečjem, znaša pa 3,83. V velikih podjetjih pa je bila najnižja in pod povprečjem izbora, saj je znašala 3,52.

Nadgradnja z interaktivno konferenco

Sedem let izbora najboljših zaposlovalcev Zlata nit, ki z anketo med zaposlenimi, ki meri kakovost odnosa med zaposlenimi in organizacijo, pomeni ne le unikaten medijsko-raziskovalni projekt, pač pa tudi največjo tovrstno raziskavo v tem delu Evrope, v kateri je do sedaj sodelovalo 54.537 zaposlenih, je Dnevnik s partnerji letos nadgradil z interaktivno konferenco, posvečeno pridobivanju novih znanj in izmenjavi dobrih praks. Sedem let sodelovanja je tako Dnevnikovi ekipi kot tudi partnerjem prineslo veliko izkušenj in še več senzibilnosti za potrebe podjetij, nov izbor Zlate niti pa bo vnovič stekel septembra letos, ko se bodo podjetja že lahko začela prijavljati v Zlato nit 2014.

Nadgradnja Zlate niti je bila torej interaktivna konferenca s predavanjem Deirica McCanna, predstavitvami zlatih praks in vozlišči, kjer so kadroviki in njihovi sodelavci iskali rešitve za krepitev zlate niti v podjetjih. „Sodelovanje BB Svetovanja in družbe Bisnode je prineslo odlične rezultate, saj je bilo mreženje uvod v vozlišča, ki so ob izjemno motiviranih udeležencih prinesla konkretne rešitve na izzive zaposlovalcev. BSN-mreženje smo nadgradili in ga uporabili kot pomemben prvi korak v procesu iskanja rešitev pri področjih, s katerimi imajo glede

na rezultate Zlate niti 2013 podjetja največje izzive,“ pojasnjuje Ksenija Špiler Božič iz BB Svetovanja.

Udeleženci so na vodenem mreženju med seboj izmenjali informacije in dobre prakse na temo, ki so jo v drugem koraku obdelovali v vozliščih. S tem so mreženju dodali novo vsebino in vozlišča maksimalno izkoristili za skupno viharjenje možganov in iskanje rešitev za izboljšanje izpostavljenih tematik. Vsako

Celovit pogled na razvoj organizacije in zaposlenih

Največja dodana vrednost izbora je raziskava med zaposlenimi, ki je neke vrste ogledalo podjetju, saj dobi jasno informacijo, kje pri vodenju in razvoju sodelavcev dela dobro in kje so še možnosti za razvoj. Zlata nit podaja celovit pogled na razvoj organizacije in zaposlenih v povezavi z uspešnostjo poslovanja, je torej več kot samo HRM-raziskava. Njena prednost je tudi osredotočenost na zaposlene in ne le na menedžment, zaposlenim omogoča kakovostno odločanje o svoji zaposlitvi in spodbuja razvoj konkurenčnih posameznikov, ob vsem tem pa skrbi za ozaveščanje pomena kadrovske stroke.

vozišče je izpostavilo glavne izzive najslabše ocenjenih področij in v naslednjem koraku iskalo konkretne in praktične rešitve. S kratko predstavitvijo so svoje rešitve delili z drugimi udeleženci, tako da so vsi dobili uporabne ideje in nasvete, ki jih lahko takoj uporabijo v praksi v svojih podjetjih.

Kaj je Zlata nit

Zlata nit je medijsko-raziskovalni projekt družbe Dnevnik, ki je zaživel v letu 2007. Kot eden osrednjih medijev v Sloveniji časnik Dnevnik s promocijo podjetniške inovativnosti, primerov dobrih praks na področju zaposlovanja ter kakovosti delovnih mest nosilce uveljavlja kot zgled in navdih poslovnega in širšega okolja. Z medijsko-raziskovalnim projektom Zlata nit – izborom najboljšega zaposlovalca, želijo vplivati na dinamičen razvoj zaposlenih in organizacij ter prispevati h konkurenčnosti slovenskega gospodarstva. Naloga projekta je poiskati vrhunsko slovensko podjetje 21. stoletja, v katerem imajo zaposleni možnost realizirati svoje talente ter z njimi prispevati k uspehu organizacije na globalnem trgu. Iščejo podjetje, ki je lahko zgled in navdih slovenskega gospodarstva, družbo, ki je z vidika ustvarjalnega, uspešnega in učinkovitega razvoja zaposlenih in organizacije najboljši zaposlovalec. V izbor se podjetja prijavljajo sama, med najboljše zaposlovalce pa se uvrstijo podjetja na temelju ankete, ki jo izpolnijo njihovi sodelavci in ki pomeni 80 odstotkov celotne ocene, ter podatkov o poslovanju.

V voziščih so ob drugih temah udeleženci izpostavili tudi pomanjkanje podpore vodstva razvoju kadrov. Zato je bila v prvi vrsti dobrodošla zaveza, ki so jo na dogodku dali v podpis vodstvu, in dobili tudi njihovo zavezo, da jih bodo pri zastavljenih korakih podprli.

Podjetja, ki so v Zlati niti vseh sedem let

V Zlati niti je v sedmih letih izbora sodelovalo 287 različnih podjetij, vprašalnik pa je skupno izpolnilo 54.537 zaposlenih. Vseh sedem let v Zlati niti sodeluje in se uvršča na seznam najboljših zaposlovalcev 13 podjetij: BDO EOS Revizija, Bisnode, Blažič, robni trakovi, Četrta pot, Elektronček, Elvez, Infotehna Skupina, MDM, Metal Ravne, Microsoft, mimovrste **(pravilno je, da je ime podjetja z malo začetnico, op, av.)**, S&T Slovenija in Si.mobil.

Vsako vozišče je izpostavilo glavne izzive najslabše ocenjenih področij. Foto: Anže Furlan

Zlata nit v številkah

- Vseh sedem let je v Zlati niti sodelovalo
- * 287 različnih podjetij,
- na vprašalnik pa je odgovorilo
- * 54.537 zaposlenih.
- * 19 podjetij je v Zlati niti 2013 sodelovalo prvič
- * 13 podjetij v Zlati niti sodeluje vseh sedem let
- * 4,14 je bila ocena, s katero so ocenili kakovost odnosa med zaposlenimi in organizacijo v malih podjetjih v Zlati niti 2013
- * 3,69 je povprečna ocena kakovosti odnosa med zaposlenimi in organizacijo, ki so jo podali zaposleni v vseh podjetjih, ki so sodelovala v Zlati niti 2013.
- * 55 % vprašanih je bilo moških
- * 45 % vprašanih je mlajših od 36 let.

Top in flop trditve Zlate niti 2013

Najvišje ocenjene trditve
*Zavedam se vpliva svojega dela na delo sodelavcev.
Razporeditev delovnega časa mi ustreza.
Jasno mi je, kaj se pri delu pričakuje od mene.
Vesela sem, ko sodelavcu nekaj uspe.*

Najnižje ocenjene trditve
*Pri delu, ki ga opravljam, pridejo do izraza samo nekatere moje sposobnosti.
V zadnjem letu sem imel-a pogovor o mojem napredku.
V zadnjem mesecu sem od nadrejenega dobil-a priznanje ali pohvalo za dobro delo.*

Odnosna prilagoditev in fokusiranost na učinkovite time

Dr. Mel Gill, avtor več mednarodnih uspešnic, psihoterapevt, NLP praktik, svetovalec mednarodnih korporacij, producent filma, hermecist, se je odzval povabilu mag. Natalie C. Postružnik, ustanoviteljice in direktorice Nikrmane, ter v začetku aprila predaval približno dvesto ljudem v Ljubljani in na Ptuju.

Na osnovi pogovora z dr. Gillom pripravila mag. Natalie C. Postružnik

Nekaj pomembnih spoznanj:

1. Ko svetujem generalnim direktorjem in vrhnjemu menedžmentu o stvareh, ki se dotikajo njihove učinkovitosti in razvoja tega, kar želijo uresničiti in razviti znotraj svojega podjetja, opažam nekaj skupnih elementov. Čeprav imajo ti vodje na voljo izjemne strategije, kako sprejemati odločitve, čeprav imajo sposobnost ustvariti izjemne in učinkovite time, tista želja, ki jih poganja naprej, temelji izključno na njihovi sposobnosti videti pot tam, kjer večina vidi le prepreke. Prisluhnejo notranjemu vodniku, ki je videti, kot da temelji sam na sebi in ni odvisen od zunanjih dejavnikov. So usmerjeni k rešitvam in obravnavajo problem kot priložnosti, da uberejo novo pot ali/in ob tem ločijo tiste, ki niso dovolj učinkoviti, od tistih, ki so.

2. Ljudje potrebujejo oprijemljive dokaze svoje učinkovitosti. Zato kazalci uspešnosti temeljijo na kvantitativnih analizah in ne na kvalitativnih referencah. Prvo spoznanje enostavne psihologije je, da je posameznik, ki zna vizualizirati svoj napredek in spremljati svoj razvoj v povsem konkretnem smislu, bistveno bolj naklonjen uporabi lastne energije pri premagovanju ovir, ki se pojavljajo na poti, ki jo je ta posameznik izbral. Po drugi strani pa lahko krati spremljamo tudi povečanje produktivnosti in zmanjšanje absentizma v podjetjih, ki poročajo o "srečnejših" zaposlenih. Tako bi lahko rekli, da je "sodnik" še vedno tam nekje zunaj in presoja o sposobnosti generalnih direktorjev in njihovih osebnostih ter vplivu obojega na subjektivne spremembe zaposlenih v podjetju.

3. Odnos posameznikov in "odnosna prilagoditev" ("attitudinal acclimatization") sta ključna dejavnika, ki vplivata na uspeh posameznega podjetja. Oboje se začne na vrhu z generalnim direktor-

jem/predsednikom uprave in njegovim/njenim timom ter se spušča po lestvici navzdol vse do linije oddelčnih vodij. Oboje je pravzaprav nosilec vizije in poslanstva, ki postaneta moto – ne le prazna beseda, ampak s srcem doživeto občutenje vsakega zaposlenega.

4. Najboljši možgani bistveno zmanjšajo čas, ki ga porabimo za spodbujanje uspešnosti podjetja ali za povečanje tržnega deleža. Einstein je dejal, da ne moremo rešiti težave z istim načinom razmišljanja, kot smo ga povzročili, Bill Gates pa je dejal, da lahko kupi 1700 doktorjev znanosti, da delajo zanj, čeprav ni končal fakultete. Izjemno pomembno je povezati levo in desno polovico možgan, razmišljati lateralno, vsak dan reševati lateralne uganke, saj s tem treniramo možgane. Možgani so kot mišice – če jih treniramo dnevno, nam bodo bistveno bolj služili!

Se nadaljuje...

5. Sicer nisem pristaš "instantnega" reševanja težav – ampak obstajajo nekatere "večne" resnice, npr. o zakonu privlačnosti, zakonu misli, zakonu nasprotij in tako naprej. Ti zakoni so že zelo stari, izhajajo iz hermecistike in so jih dokazali in dokazovali mnogi izjemni posamezniki. V svojih knjigah pišem tudi o njih, npr. v Nenavadnem umu (ki bo v slovenščini izšel pod okriljem Nikrmane že maja letos) – uporabljam jasne napotke in poskušam z enostavnimi "navodili" – kar lahko ljudje naredijo sami za svoje boljše počutje, večjo storilnost in uspešnost.

6. Vaja ...vaja ... vaja. Trdo delo je ključ do odličnosti. Ni druge poti.

NENAVADNI UM

Knjigo Nenavadni um lahko bralci IRDO Mozaika do 20. maja naročijo za **samo 27,10 EUR** (cena knjige je 39,90 EUR) na naslov: natalie@nikrmana.eu. Izšla bo konec maja 2014.

PRIPRAVLJAMO

Intenzivna delavnica – **Izkoristite potenciale – uporabite talente** – kjer bodo v praksi uporabljeni izsledki študij dr. Mela Gilla in drugih aktualnih raziskav ter spoznanj – bo v Mariboru potekala **16. maja, v Ljubljani pa 23. maja**.

V štiriurni delavnici bodo udeleženci (število mest je zaradi intenzivnosti dela omejeno), spoznali, kako

- izkoristiti svoje potenciale in odkriti, kaj dejansko ste in kaj želite v poklicnem (in zasebnem) življenju (če to sploh še lahko ločimo)?
- upravljati z darovi najboljših talentov med sodelavci?
- izboljšati tisto, kar podzavestno hočete, pa še niste ozavestili?
- odkriti največje težave, ki vam stojijo na poti, ter jih odpraviti?
- uspešno uporabiti vzvode, da bodo timi in ljudje okrog vas sledili vašim pričakovanjem in željam?

Delavnico bodo vodile vrhunske strokovnjakinje mag. Natalie C. Postružnik, certificirana poslovna coachinja, Nives Cvikel, individualna življenjska svetovalka, in Anita Hrast, direktorica IRDO. Pomembno: člani IRDO in udeleženci dogodka

prejmejo delavnico za kar 20 odstotkov ceneje! Prijavite se [že zdaj](#) in si zagotovite svoje mesto.

Več na: [spletnem mestu Nikrmana.eu](http://spletnem.mestu.Nikrmana.eu).

KAKO NAZAJ NA KONJA?

Naenkrat ste opazili, da:

- tim ne deluje tako, kot bi moral;
- imate nenehne »konflikte« z ljudmi okoli sebe;
- ljudje le težko razumejo, kaj jim želite povedati ali kakšne naloge jim predate;
- vaši podrejeni ne znajo izpolniti dogovorjenih nalog;
- vaš tim ne deluje kot tim, ampak kot »razštelan klavir«;
- vam zmanjkuje časa za opravljanje vseh nalog;
- vaši sodelavci ne znajo postaviti prioritete dela;
- dinamika opravljanja nalog ni pravilna;
- vodijo napačni ljudje

V svetu izjemno **priznana in učinkovita metoda je coaching s konji**. Coaching sam po sebi je učinkovit v 98-% primerov; coaching s konji pa za 3-krat pospeši udejanjanje zastavljenih, merljivih ciljev.

V Sloveniji smo prvi in edini, ki na ta način izvajamo delavnice za time, posameznike, srednji in vrhnji menedžment. Pridružite se nam.

Kako poteka?

- najprej izvedemo coaching pogovor z vsakim posameznikom, da definiramo pravi izziv (ne tistega, ki ga vidimo na prvi pogled);
- nato izvedemo 3x2-urni coaching s konji;
- po vsakem tovrstnem srečanju izvedemo evaluacijsko srečanje, na katerem spremljamo udejanjanje zastavljenih ciljev in spremljamo dinamiko sprememb;
- po koncu prejmete kratko poročilo z bistvenimi ugotovitvami in priporočili.

Kje so spremembe?

Zgodijo se globinske spremembe, ki pustijo trajne učinke in rezultate – izboljša se osebna dinamika, timsko sodelovanje in stili vodenja – postanete učinkovitejši in uspešnejši.

Želite vedeti več?

Pišite nam na natalie@nikrmana.eu ali pokličite na 040 808 999.

Projekt Venus

Piše: Dragica Marešič, dipl. socialna delavka

Projekt Venus je organizacija, ki predlaga izvedljiv načrt za preoblikovanje družbe, celosten globalni družbeno-gospodarski sistem imenovan Gospodarstvo osnovano na virih. Načrt, ki se zavzema za miren trajnostni razvoj globalne civilizacije, začrta alternativo, kjer človeške pravice niso le besede na papirju, ampak način življenja. Projekt Venus ne predstavlja prihodnosti, kakšna naj bi bila, ampak kakšna bi lahko bila, če uporabimo svoje dosedanje znanje za doseg trajnostne civilizacije novega sveta. Kliče po preoblikovanju naše kulture, v kateri prastari problemi, kot so vojna, revščina, lakota, dolg in nepotrebno človeško trpljenje niso samo nepotrebni, ampak so popolnoma nesprejemljivi. Karkoli manj od tega bi privedlo v nadaljevanje problemov današnjega sveta.

Projekt predstavlja alternativno vizijo trajnostno naravnane nove svetovne civilizacije, ki bi bila drugačna od kateregakoli političnega, gospodarskega ali družbenega sistema, ki je kdaj obstajal. Predvideva čas v bližnji prihodnosti, v katerem bodo denar, politika, zasebni in nacionalni interesi postopno opuščeni. Čeprav se ta vizija morda zdi idealistična, je zasnovana na podlagi desetletij preučevanja in eksperimentalnega raziskovanja. Zaobjema celoten spekter, od izobraževanja, transporta, čistih virov energije do celovitih mestnih sistemov.

Mnogo ljudi verjame, da so za trajnostno globalno družbo potrebni boljši etični standardi in uveljavitev mednarodnih zakonov in sporazumov. A četudi bi v svetovne vlade izvolili najbolj etične ljudi na svetu, bi imeli brez zadostnih virov še vedno mnoge od današnjih problemov. Dokler večino zemeljskih virov nadzira peščica držav in je najpomembnejše doseganje dobičkov, bo vedno prevladal enak cikel dogodkov. Ob razmahu globalnih izzivov in znanstvenih informacij imajo narodi in posamezniki skupne težave, ki presegajo državne meje. Prenaseljenost, pomanjkanje energije, globalno segrevanje, onesnaževanje okolja, pomanjkanje vode, ekonomske katastrofe, širjenje neustavljivih bolezni in avtomatizacija vse več poklicev so grožnje vsakemu od nas. Čeprav se mnogi ljudje trudijo omiliti te težave, bodo naši družbeni in okoljski problemi ostali nepremagljivi, dokler finančni interesi in nekaj močnih narodov ohranjajo nadzor nad večino svetovnih vi-

rov, ki jih tudi največ porabijo, in dokler prevladuje monetarni sistem. Če res želimo rešiti mednarodne in družbene probleme, moramo razglasiti Zemljo in vse naravne vire kot skupno dediščino vseh ljudi sveta.

Zemlja je bogata in naravnih virov je v izobilju. Naša navada, da vire razdeljujemo s pomočjo denarja, ni več relevantna in je kontraproduktivna za naše preživetje. Danes poznamo mnoge visoko napredne tehnologije, a naš gospodarski in družbeni sistem ni sledil razvoju tehnoloških zmožnosti. Brez težav bi lahko ustvarili svet obilja za vse brez služenja in dolgov, ki bi temeljil na nosilni kapaciteti Zemljinih virov. Z inteligentno in humano uporabo znanosti in tehnologije bi ljudje na zemlji skupaj usmerjali in oblikovali prihodnost ter hkrati ohranjali naravno okolje. Denarja za take cilje nimamo dovolj, vsekakor pa je zanje dovolj samih naravnih virov.

Avtor Projekta Venus, g. Jacques Fresco, je deloval na različnih področjih kot inovator in oblikovalec od biomedicinskih inovacij do celostnih družbenih sistemov. V Projektu Venus se odraža višek življenjskega dela g. Fresca: integracija najboljših tehnologije in znanosti v obširen načrt za novo družbo, v kateri je najbolj važna skrb za človeka in naravo. Gre za globalno vizijo in upanje za človeško prihodnost v tej tehnološki dobi. Na voljo je pomemben dokumentarni film z naslovom Načrt za prihodnost (Future By Design), h katerem so predstavljeni načrti, življenje in filozofija g. Fresca. G. Fresca in Projekt Venus najdete tudi v filmu [Zeitgeist Addendum](#) ustvarjalca Petra Josepha. Posneti so še filmi Projekt Venus: Preoblikovanje družbe, Dobrodošli v prihodnost, Morska mesta, Avtomatizacija gradnje stavb, Oblikovanje prihodnosti in Raj ali opustošenje.

G. Jacques Fresco je s sodelavko obiskal več deset držav po svetu, leta 2010 je gostoval tudi v Sloveniji v Cankarjevem domu. Za njegov obisk je zaslužno Društvo za trajnostni razvoj Duh časa, ki ga vodi izreden človek-humanist Matjaž Ugovšek.

Viri: www.duh-casa.si/o-nas/projekt-venus/groups.google.com/forum/#!topic/duh-casa/vmP0euJe40,

Skupaj na poti kreativnega samorazvoja

Z Angelino Premdehar smo se pogovarjali o Društvu za kreativni samorazvoj MED, o oddaji Spoznajmose.com in o (O)srečevalnici, katerih rdeča nit je osebna odgovornost in samorazvoj posameznika.

O društvu MED

Društvo za kreativni samorazvoj MED smo ustanovili v Lenartu, leta 2001, ker nas je bilo nekaj takih, ki smo ustvarjali na različnih področjih, med drugim smo pisali knjige a se nismo videli v klasičnem kulturnem društvu. Med ustanovitelji je bila, takrat 64 letna Angela Fujs, ki je izdala svoj knjižni prvenec Šolska pot, tej je sledilo še šest njenih knjig proze in poezije.

V prvem desetletju smo se ukvarjali predvsem z izdajo knjig in njihovim predstavitvami in pripravili nekaj razstav likovnih in oblikovalskih del. Odmeven je bil tudi izid knjige Mavrični vodnik po poteh samospoznavanja in angelskih kartic, imenovanih Mavrične podobe, avtorice Angeline Premdehar.

V letu 2010 smo Društvo preselili na Ptuj in kon-

cem lanskega leta odprli prostor v starem mestnem jedru ob Dravi in ga poimenovali (O)srečevalnica, ki služi kot informacijska točka, v njej prirejamo meditacije, delavnice za osebno rast, predavanja, razstave in na voljo je majhna 'bukvarnica' knjižnih in video del naših članov.

Spoznajmose.com

Oddaja Spoznajmose.com je nastala pred štirimi leti, torej je doživela nedavno svojo 200. premierno objavo. Vsebinsko posega na različna življenjska področja, z namenom spoznavanja novih stvari, medsebojnega spoznavanja in kar je ključno, spoznavanja samega sebe. Avtorica Angelina Premdehar je kot novinarka, samostojna ustvarjalka, scenaristka po dobrem poldrugem de-

Se nadaljuje...

setletju dela za potrebe nacionalne televizije in njenega regionalnega programa v Mariboru, začutila potrebo po tovrstni obliki dela, sočasno se je soproj Roman Prehar usposobil kot snemalec in pogodbeno zaposlil v isti TV hiši. Nekako logična posledica je bila samostojna oddaja h kateri sta pritegnila mnoge soustvarjalce.

Oddaja je tako dobila svoj programski prostor na sporedu Televizije Maribor, vsak petek po 22.00 in znova v nedeljo in ponedeljek med 15.00 in

16.00, sočasno si je oddajo mogoče ogledati tudi na svetovnem spletu.

Povezava je na www.spoznajmose.com ali direktno prek RTVSLO-Televizija Maribor. Oddaja se tesno povezuje z društvom MED. Pod njegovim okriljem namreč deluje Klub soustvarjalcev oddaje, njegov namen je v zagotavljanju tako vsebinske, kot delno tudi materialne osnove za ustvarjanje. V oddaji sodelujejo poznavalci, strokovnjaki in ljudje z neposredno izkušnjo. Skozi posamezne rubrike gledalce obvešča in ozavešča, svetuje in spodbuja k temu, da v sebi odkrivajo svoje ustvarjalne danosti in si na različnih področjih pomagajo sami in čutijo potrebo po delitvi in soustvarjanju.

Človekov samorazvoj in osebna odgovornost

Samorazvoj doživljam kot nenehno samospoznavanje, odkrivanje in odpravljanje vzrokov za 'neuspehe' in nezadovoljstvo pri sebi in preseganje le tega skozi različne oblike in metode dela na sebi, za preseganje že doseženih ciljev in zastavljanje vedno novih, pri katerih odkrivamo

napredek tako v zavedanju in razumevanju tega, kar se nam v življenju dogaja. S tem nehamo iskati rešitve in odgovornost drugih, preprosto se vprašamo, zakaj smo tukaj, kaj je naša naloga, kje lahko mi pomagamo sebi in drugim ...

Prebujanje in osveščanje posameznika

Prav skozi vse omenjene aktivnosti, vsebine oddaje in aktivnosti v Društvu, skrbimo za naš prispevek k prebujanju in osveščanju posameznika (najprej sebe samih), odkrivanju notranjih moči, skritih ustvarjalnih talentov, različnih oblik samopomoči in samozdravljenja, odgovornosti za sonaravno celostno zdravje, bolj zdravo prehrano, prehransko samooskrbo, trajnostno ravnanje z okoljem, velik poudarek je na ponovni uporabi, zmanjšanju odpadkov in racionalni rabi vseh vrst virov in pravilnem in pravičnem vrednotenju vloženega dela. Že tretje leto sodelujemo pri zaposlovanju prek projekta Javnih del. Trenutno izvajamo program 'Pomoč pri razvoju in pospeševanju podjetništva'. V maju pripravljamo z našimi soustvarjalci delavnice – usposabljanja promotorjev naših aktivnosti in možnosti izmenjave aktivnosti.

Težje zaposljivi bodo tako dobili priložnost sodelovanja v naših programih in pridobili s tem nove možnosti (samo)zaposlitve.

Delujemo povezovalno

Vsa leta delujemo povezovalno. K sodelovanju vabimo vse, ki delujejo v istem duhu in vidijo skozi naše aktivnosti priložnost zase, pri tem pa so jim blizu vrednote: pomaganje, spodbujanje, povezovanje, delitev, 'srčni marketing' ... soustvarjanje in dogovarjanje v smislu trajnega in skladnega razvoja vseh, kar je edini pogoj za trajni uspeh in srečo posameznika.

V zadnjem času dajemo večji poudarek tudi na tako imenovani poslovni uspešnosti, se nenehno učimo in spodbujamo drug drugega z zavedanjem, da je denar, oziroma zaslužek posledica in ne namen.

A. H.

DO v Sloveniji

Znani so finalisti 2. nagrade družbeno odgovornih podjetniških praks

Ocenjevalna komisija je 24. aprila 2014 je razglasila finaliste 2. nagrade družbeno odgovornih podjetniških praks za partnerstva, inovacije in spremembe. V kategoriji velikih podjetij so se v finale uvrstila 3 podjetja, v kategoriji majhnih oziroma srednje velikih podjetij pa 5 podjetij, ki jim je komisija dodelila največ točk. Razglasitev zmagovalcev v obeh kategorijah bo 12. maja 2014 na Bledu. Na razpis so se lahko prijavila podjetja v sodelovanju z najmanj enim nepodjetniškim deležnikom (partnerjem), kar predstavlja inovativen koncept na področju družbeno odgovornih nagrad, ki se navadno osredotočajo le na posamezna podjetja kot samostojne akterje. Tudi letos je častni pokrovitelj nagrade dr. Janez Potočnik, evropski komisar za okolje.

V kategoriji velikih podjetij so se v finale uvrstili: Ljubljanske mlekarnice, d. d. s projektom Računalniške simulacije potencialnih funkcionalnih prehranskih dodatkov - lovilcev kemijskih karcinogenov, Si.mobil d.d. s projektom Žur z razlogom - Služba me ne išče in UniCredit Banka Slovenija d.d. s projektom Dolgoletno partnerstvo z Zvezo prijateljev mladine Ljubljana Moste Polje.

V kategoriji majhnih oz. srednje velikih podjetij pa so se v finale uvrstili: CareDesign, sistemi povezovanja, d.o.o. s projektom Nacionalna točka za starejše MATija, Jazon d.o.o. s projektom Razvoj zelene socialne franšize eTRI, Microsoft d.o.o. s projektom Simbioza med generacijami, SVET VMES, arhitekturno projektiranje, d.o.o. s projektom Vabilo k učenju in igri _ Projekt prenovitve obstoječih izobraževalnih ambientov in ŠS storitveno podjetje d.o.o. s projektom "Moje izkušnje".

Namen nagrade je izpostaviti najboljše slovenske projekte s področja družbene odgovornosti in s tem povečati izmenjavo najboljših praks. Nagrada je osredotočena na uspešna partnerstva med podjetjem ter najmanj enim neprofitnim deležnikom. Posebna pozornost je namenjena inovacijam z namenom spodbujanja podjetij pri ustvarjanju inovativnih rešitev za naslavljanje

trajnostnih vprašanj.

Projekt izvaja Mreža za družbeno odgovornost Slovenije v sodelovanju s CSR Europe ter slovenskimi partnerji: AmCham - Ameriška gospodarska zbornica v Sloveniji, CNVOS - mreža slovenskih nevladnih organizacij, Ekonomska fakulteta, Fakulteta za družbene vede, PRSS - Slovensko društvo za odnose z javnostmi, UNGC Slovenija in Združenje delodajalcev Slovenije. [Več informacij.](#)

Družbena odgovornost podjetij: Dobro odtehta stroške

Mednarodni center za promocijo podjetništva je skupaj z Ekonomsko fakulteto Univerze v Ljubljani 24. aprila 2014 organiziral prvo letno srečanje v seriji srečanj, poimenovano Družbena odgovornost podjetij: Dobro odtehta stroške. Mednarodni govorniki so raziskovali slednje teme: globalna vloga DOP in različni pristopi k njej, različne spodbude za DOP, vloga inovacij v izboljševanju DOP in finančni uspešnosti, merjenje in poročanje vplivov DOP, in podobno. Več informacij o govornikih in poteku konference je na voljo [tukaj](#).

Zeleni inkubator

Slovenski razvojni svet je v sodelovanju z Državnim svetom v torek, 8. aprila, v izvedel strokovni posvet z naslovom Mednarodni zeleni inkubator s predstavitvijo prototipne zgradbe zelenega inkubatorja in trajnostnega načina prebivanja.

Soavtorji projekta menijo, da je mogoče doseči višjo kakovost poslovnega in družinskega življenja, povečati podjetniško ustvarjalnost, znižati poslovne in družinske stroške in preprečiti ekološko samouničevanje človeštva, če si življenje organiziramo tako, da delamo in stanujemo v isti ali bližnji zgradbi ter si mimogrede sami zase v urbanem naselju na sonaravni način pridelamo svežo zdravo zelenjavo in sadje, pri lokalnih kmetovalcih pa organizirano nabavljamo veliko večino druge zdrave sveže hrane. Celoten posvet je bil posnet in je dosegljiv [tukaj](#).

DO v EU in po svetu

Evropski parlament sprejema direktivo o nefinančnem razkritju

Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS glede razkritja nefinančnih informacij in informacij o raznolikosti nekaterih velikih podjetij in skupin naj bi bila kmalu sprejeta. Z dokončnim oblikovanjem in sprejetjem te direktive EU prihaja tudi čas, ko bo potrebno zagotoviti njeno učinkovito in uspešno izvajanje, tudi s pomočjo nadaljnjega sodelovanja z institucijami EU in nacionalnih vlad. Inštitut IRDO je član Mreže CSR Europe, ki se zavzema za implementacijo te direktive v praksi. Direktiva o razkritju nefinančnih informacij se nanaša zlasti na velika podjetja, ki naj bi po novem poročala tudi o nefinančnih informacijah o poslovanju podjetja (npr. okoljske, družbene). V CSR Europe načrtujejo več aktivnosti v sodelovanju z organizacijami Global Reporting Initiative (GRI), International Integrated Reporting Council (IIRC) in World Business Council for Sustainable Development (WBCSD), pridružuje se jim po svojih močeh tudi inštitut IRDO.

Pomembno je, da bodo vlade, podjetja in vlagatelji dobro usklajeni s to direktivo in znali izkoristiti prednosti, za boljše poslovno uspešnost in trajnost v prihodnjih letih. V ta namen organizirajo konferenco z naslovom Get your company ready for a new era in European Non-Financial Reporting, ki bo 8. maja 2014 v Bruslju.

Pripravite svoje podjetje na nefinančno poročanje

Nova direktiva Evropske komisije o nefinančnem poročanju za mnoga velika podjetja predstavlja spodbudo k pripravi poročila in poročanju o nefinančni uspešnosti podjetja. Prav zato CSR Europe 8. maja 2014 v Bruslju v prostorih podjetja Solvay organizira konferenco, na katerem bodo podjetjem predstavljene spremembe na področju evropskega poročanja. Konferenca bo odlična priložnost, da podjetja dobijo odgovore na vprašanja o boljšem upravljanju trajnosti in po-

ročanju o tem, da spoznajo dobre primere vodilnih podjetji, ki že imajo vgrajeno integrirano upravljanje sistemov in se opremijo s praktičnimi orodji in okvirji za uspešno izvedbo poročila.

Konferenca je del serije Vrednotenje in izboljševanje upravljanja trajnosti, ki jo organizira CSR Europe. [Prijave in več informacij.](#)

Pričelo se je javno posvetovanje o Strategiji DOP 2011-2014

Namen tega javnega posvetovanja je pridobiti povratne informacije o dosežkih, pomanjkljivostih in prihodnjih izzivih dejavnosti Evropske Komisije na področju družbene odgovornosti podjetij. V posvetu lahko sodelujete vse do 15. avgusta 2014. Za več informacij in sodelovanje v razpravi obiščite [stran Evropske komisije.](#)

Izziv odgovornega bančništva – priložnost za oceno stopnje etičnosti in odgovornosti finančnih inštitucij

The IEB, Instituto de Estudios Bursátiles, je objavil prvo mednarodno iniciativo za bolj odgovoren finančni sistem. Z izzivom želijo spodbuditi svetovne finančne strokovnjake, da pošljejo svoje predloge za izboljšanje bančnih praks. To je priložnost za gradnjo svetovnega etičnega sistema, v katerem so bančni strokovnjaki obvezani k družbenemu razvoju. Nekatera izmed področij, na katerih lahko zainteresirani sodelujejo: finančna integracija, DOP aktivnosti, izboljšave v strategiji dobrega upravljanja banke, izdelava indikatorjev za merjenje stopnje etičnosti in odgovornosti finančnih inštitucij.

Najboljša iniciativa bo nagrajena s štipendijo za magisterski študij Odgovornega bančništva na IEB in WSBI, on-line programa v angleščini, ki jo univerza izvaja v sodelovanju z londonsko šolo London School of Economics Custom Programmes Division.

Vse zainteresirane vabijo, da oddajo svoje predloge do 11. maja. [Več informacij.](#)

Dogodki, konference

Gradimo socialno podjetje

Projektni partnerji SEA – Agencija za socialno ekonomijo, vabijo na brezplačno izkustveno delavnico Gradimo socialno podjetje, ki je namenjena vsem, ki imajo že izoblikovano socialno podjetniško idejo in želijo skupaj s strokovnjaki na področju strateškega načrtovanja, financ, ravnanja s človeškimi viri, trženja in promocije, preveriti njeno izvedljivost. Program je sestavljen iz teoretičnega in praktičnega dela: v prvem delu bodo predavatelji predstavili najpomembnejša izhodišča, vsak iz svojega področja, v drugem delu pa bodo udeleženci skupaj s svetovalci pripravili študijo izvedljivosti svoje socialno podjetniške ideje. Delavnici bosta potekali: 7.5.2014 v Ljubljani (Biotehniška fakulteta, Jamnikarjeva 101, oddelek za agronomijo (druga stavba)) in 8.5.2014 v Novi Gorici (Hotel Perla). [Prijavnica](#).

Več zdravja na delovnem mestu

Štajerska gospodarska zbornica 9. maja 2014 organizira brezplačno delavnico v okviru Regijskega sveta za razvoj človeških virov. Na delavnici bodo predstavljene obveznosti delodajalcev, promocija zdravja v praksi, kjer boste izvedeli, kako izvajati program promocije po meri podjetja, videli konkretne primere iz prakse in njihove finančne rezultate, pripravili pa boste lahko tudi program promocije zdravja za svoje podjetje. Delavnica se prične ob 11. uri, več informacij in prijave so mogoče na [spletni strani ŠGZ](#).

POSLOVNA KONFERENCA: Mednarodno povezovanje lokalnega podjetništva

Od 14. do 15. maja bo v Kopru potekala prva poslovna konferenca: Mednarodno povezovanje lokalnega podjetništva, ki jo organizira Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu skupaj s Slovenskim deželno gospodarskim združenjem Trst, Območnimi obrtno-podjetniškimi zbornicami Koper, Izola, Piran, Sežana, Regionalnim razvojnim centrom Koper – RRA Južna Primorska ter Primorsko gospodarski zbornico Koper. Urad želi s konferenco na lokalni ravni povezati podjetnike iz regije in širše Slovenije s podjetniki slovenskega rodu v zamejstvu in zdomstvu, jim pokazati

nove možnosti povezovanja in čezmejnega gospodarskega sodelovanja. Zato na posvetu aktivno sodelujejo zamejske gospodarske organizacije, slovensko združenje iz Nemčije, slovenski poslovni klub iz Zagreba in drugi. Poslanstvo vseh je med drugim prav pomoč podjetnikom iz Slovenije pri prodiranju na tuja tržišča in pri intenziviranju proizvodnje, prodaje, investicij ter drugih dejavnosti. Več informacij, program in prijavo so objavljeni na [spletni strani OOO Sežana](#).

Mednarodna konferenca družbenih ved

Od 19. do 20. septembra 2014 bo v Bukarešti na ICCV raziskovalnem inštitutu za kvaliteto življenja, potekala Mednarodna konferenca družbenih ved. Konferenca je namenjena akademikom, znanstvenikom, raziskovalcem, študentom in strokovnjakom področij sociologije, psihologije, tehnoloških znanosti, globalizacije, multikulturalizma, otroških znanosti, družinskih raziskav, znanosti o spolu, kulturi, umetnosti, ipd. Sprejeti prispevki bodo objavljeni v reviji in v zborniku konference. Rok za oddajo abstrakta je 31. Maj 2014, za oddajo celotnega prispevka pa 27. junij 2014. [Več informacij](#).

Krepitev zmogljivost za pripravo nizkoogljičnih strategij

V torek, 13. maja 2014, bo v okviru projekta Alpstar potekal seminar Krepitev zmogljivost za pripravo nizkoogljičnih strategij. Projekt ALPSTAR »Na poti k podnebno nevtralnim Alpam - naj primeri najboljših praks postanejo minimalni standard« je evropski projekt, ki je bil odobren na tretjem razpisu programa Evropskega teritorialnega sodelovanja Območje Alp. Ministrstvo za kmetijstvo in okolje je vodilni partner projekta, v projektu pa sodeluje 13 partnerjev iz petih držav članic EU ter Švice in Lihtenštajna, iz Slovenije pri projektu sodeluje tudi Posoški razvojni center. Seminar bo potekal na sedežu Agencije RS za okolje v Ljubljani, Udeležba na seminarju je brezplačna, za udeležbo pa se je potrebno prijaviti preko [obrazca](#).

5. Eko konferenca – Zeleni turizem deluje

23. aprila, ob dnevu Zemlje, je na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani potekala že 5. Eko konferenca, ki je bila letos posvečena trajnostnemu turizmu. Namen konference bil je združiti poglede in izkušnje vseh soustvarjalcev trajnostnega turizma v Sloveniji na ravneh države, destinacij in turističnih ponudnikov. Cilj konference je bil prepričati javnosti, da zeleni turizem deluje. Ključni govorniki so iskali odgovor na vprašanje, kako učinkovito uresničiti nacionalne načrte za hitrejši razvoj trajnostne turistične ponudbe. Več o poteku konference je na voljo na spletni strani [Eko konference](#).

Veliko kresovanje v Koblarjevem zalivu

ZSSS, Območna organizacija Podravje in Koroška bo tudi letos organizator tradicionalnih prireditev ob prazniku dela. Tako kot lansko leto, bodo tudi letos v Podravju organizirali prireditev in sicer 30. aprila v Koblarjevem zalivu. Prireditev se prične ob 17:00 uri s postavitvijo mlaja. Ob 20:00 uri bo imel dr. Andrej Fištravec pozdravni nagovor, slavnostni govor pa Milan Utroša, generalni sekretar ZSSS. Z dobro glasbo bo čez dan zabaval goste ansambel VINIČARJI, za njimi bo nastopila glasbena skupina AKUSTIČNI ORGANIZEM, za vrhunec zabave pa bodo poskrbeli ROCK PARTYZANI. Seveda ne bo manjkala niti tradicionalni kres in ognjemet.

15. festival prostovoljstva

15. festival prostovoljstva bo med 19. in 25. majem potekal po vsej Sloveniji. Slovenska filantropija, Združenje za promocijo prostovoljstva, vabi vse zainteresirane k soustvarjanju festivala, dogodka, ki omogoča prostovoljskim organizacijam, da pisano paleto prostovoljskih zgodb predstavijo javnosti in se zahvalijo vsem prostovoljcem. Osrednja prireditev festivala bo potekala v četrtek, 22. maja 2014 med 13. in 17. uro na Prešernovem trgu. Namen prireditve je predstavitev prostovoljskih organizacij obiskovalcem in prijeto druženje prostovoljcev. Organizacije bodo pripravile različne aktivnosti, s katerimi bodo obiskovalcem predstavile svoje poslanstvo in

prostovoljsko delo, na voljo bodo tudi stojnice za promocijske materiale. Za več informacij in sodelovanje na festivalu obiščite spletno stran Prostovoljstvo.org.

Pobuda za uvedbo instituta participatornega proračuna v Mestni občini Maribor

Z uvedbo [Instituta participatornega proračuna](#) dobijo občanke in občani mesta možnost, da soodločajo o porabi dela proračunskih sredstev občine. Proces občane vključuje na vseh točkah – od zaznavanja dejanskih potreb, preko oblikovanja predlogov za rešitve in kreiranja konkretnih projektov, vse do sprejemanja odločitve, kateri projekti se v okviru razpoložljivih proračunskih sredstev izvedejo.

Cilj Instituta participatornega proračuna je najbolj učinkovito zadovoljevanje potreb občanov in občanov, dvig kvalitete bivanja, skladen razvoj mesta, mestnih predelov in primestnih naselij.

Prednosti participatornega proračuna

Raziskave učinkov participatornega proračuna kažejo boljše rezultate tam kjer je delež mestnega proračuna, ki se ga prepusti v upravljanje prebivalcem, večji. Bolj kot je način odločanja na zborih prebivalcev vključujoč in demokratičen, boljši so rezultati za mesto.

Tako Svetovna Banka kot Združeni Narodi so prišli do zaključkov, da soodločanje o porabi proračunskih sredstev:

- zelo omeji korupcijo in vpliv škodljivih interesov na izbiro investicijskih prioritet,
- bistveno dviguje kvaliteto življenja v mestu,
- znižuje socialne in razvojne razlike med različnimi predeli skupnosti,
- pospešuje gospodarsko rast.

Pobudi so se že pridružili Inicijativa mestni zbor, Gibanje 29. Oktober, Društvo Zofijini ljubimci, Plesna izba Maribor, Pekarna Magdalenske mreže, Radio Marš, Združenje CAAP in njene članice (Mariborska kolesarska mreža, Združenje Rizom, Kooperativa Peron, Zadruga Dobrina, Društvo Varuhi semen, Združenje Frekvenca), AGD Gustaf, Zavod UDARNIK ter posamezniki iz zborov Samoorganiziranih četrtih skupnosti.

Razpisi

MKO objavil razpis za sofinanciranje projektov okoljevarstvenih in naravovarstvenih NVO

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje (MKO) je objavilo Javni razpis za sofinanciranje projektov okoljevarstvenih in naravovarstvenih nevladnih organizacij (NVO) 2014 - 2015. Upravičeni vlagatelji so nevladne organizacije, ki delujejo na področju varstva okolja in narave. Projektne aktivnosti na področju ohranjanja narave naj bi bile usmerjene zlasti na naslednja področja: razvoj zelenih delovnih mest na področju trajnostnega turizma ter spodbujanje nastanka pridelkov in izdelkov iz naravi prijazne rabe naravnih virov. Z javnim razpisom želijo podpreti tudi aktivnosti, ki prek zelenih delovnih mest prispevajo k izvajanju Strategije EU za ohranitev biotske raznovrstnosti do 2020, zlasti k cilju 1, ki predvideva zaustavitev slabšanja stanja evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov. Okvirna višina sredstev za leti 2014 in 2015 znaša 100.000 EUR. Rok za oddajo vlog je 19. maj 2014, do 10. ure. [Celoten razpis.](#)

Razpis za nepovratne finančne spodbude za povečanje učinkovitosti rabe električne energije in ostalih vrst energije pri končnih odjemalcih - Energetsko učinkoviti z Elektro energijo 2014

Elektro energija je v Uradnem listu objavila razpis Energetsko učinkoviti z Elektro energijo 2014, ki je namenjen podjetjem, občinam in drugim subjektom. Namen razpisa je Predmet razpisa je podelitev nepovratnih finančnih spodbud za projekte, ki so usmerjeni v zagotavljanje prihrankov energije pri končnih odjemalcih na območju RS, če gre za izvedbo enega izmed naslednjih ukrepov: vgradnja toplotnih črpalk in drugih naprav za proizvodnjo toplote iz obnovljivih virov energije, vgradnja energetsko učinkovitih sistemov razsvetljave, vgradnja sistemov za izkoriščanje odpadne toplote, optimizacija tehnoloških procesov, izvedba energetskih pregledov, vgradnja energetsko učinkovitih elektromotornih pogonov, oprema za izvajanje obratnega monitoringa in upravljanja z energijo pri

upravljavcih, programi informiranja in ozaveščanja. Skupno je na voljo 1.069.172 EUR. Rok prijave: do porabe sredstev oziroma najkasneje do 9. maja 2014. [Več o razpisu.](#)

Finančni mehanizem EGP in Norveški finančni mehanizem - Javni razpis 2014 – Mali projekti

Konec maja se izteka rok za prijavo na javni razpis Finančnega mehanizma EGP in Norveškega finančnega mehanizma za male projekte, ki je namenjen nevladnim organizacijam za izvedbo neprofitnih projektov z naslednjimi cilji: Spodbujeno aktivno državljanstvo, oblikovana medsektorska partnerstva, še zlasti z državnimi institucijami, na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, razvito zagovorništvo in močnejša vloga nadzora (»watchdog«), razvite mreže ali koalicije NVO delujočih v partnerstvu, opolnomočenje ranljivih skupin. Projekt mora prav tako pokrivati eno izmed področij: demokracija, človekove pravice, socialna enakost, otroci in mladostniki, varstvo okolja, zagotavljanje blaginje in socialne pravice. Skupno na voljo 340.184 EUR. Rok za prijavo je 30. maj 2014 do 12h. [Več.](#)

Javni razpis za prijavo za Priznanje RS za poslovno odličnost (PRSPO) za leto 2014

V Uradnem listu RS je bil objavljen javni razpis za zbiranje prijav za kandidacijo za priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost (PRSPO) za leto 2014. Priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost je najvišje državno priznanje za dosežke na področju kakovosti proizvodov in storitev ter kakovosti poslovanja kot rezultata razvoja znanja in inovativnosti. Spodbuja slovenske organizacije k uvajanju sistemov sodobnega, učinkovitega in celovitega doseganja poslovne odličnosti ter hkrati daje prejemnikom priznanja večjo moč pri njihovi konkurenčnosti doma in v svetu.

K prijavi na javni razpis so po vzoru EFQM Evropske nagrade za odličnost iz Bruslja vabljeni slovenski podjetja in javne institucije v več kategorijah. Rok za oddajo prijave je 22. 9. 2014. [Več informacij.](#)

Prejeli smo

Dr. Miro Cerar odkrito o kočljivih zadevah

Priljubljeni pravnik dr. Miro Cerar se nikoli ni sprevedal in tudi tokrat je iskreno spregovoril o kočljivih zadevah, o katerih drugi molčijo. Dr. Miro Cerar, profesor na pravni fakulteti v Ljubljani, opozarja na vpliv, razsežnost in posledice manipulacije na naše življenje.

Vsak dan manipulirajo z nami. Zasipajo nas z nepomembnimi informacijami, da ne bi razmišljali; ustvarjajo probleme, da bi ljudje lažje sprejeli omejitve svobode; uvajajo spremembe, ki bi se jim, če bi se zgodile naenkrat, ljudje uprli, toda s politiko majhnih korakov jih počasi sprejemamo; zlorabljujejo nas, tako da med nas sejejo jezo in strah; mehanizmi delovanja postajajo tako zapleteni, da jih »navaden« človek ne razume. Deset najpogostejše uporabljenih strategij medijskega manipuliranja je na temelju pisanja in raziskovanja enega najvidnejših svetovnih mislecev Noama Chomskega zbral Sylvian Timsit. V praksi so dobro dokumentirane.

Kje se kaže manipulacija svetovnih elit, ki tako zelo vpliva na nas?

Na svetovni ravni so manipulacije ogromne: vseh vrst jih je in dramatično vplivajo na dogodke v svetu. Kadar beremo literaturo ali gledamo dokumentarce, ki samo deloma predstavljajo nekatere izmed manipulacij - mnoge obravnavajo na ravni teorij zarot, za mnoge večina ljudi sploh ne ve oziroma o njih niti ne slutiti, ker so tako prikrite— vidimo, da predvsem velesile s hudimi manipulacijami povzročajo marsikaj: padce vlad, revolucije, ekonomske krize, uničevanje okolja. Samo zato, da bi svojim lobistom, med katere sodijo multinacionalke vseh vrst, vojaška in naftna industrija itd., omogočile velik zaslužek. In da bi se, seveda, nosilci državne oblasti v teh državah obdržali na oblasti.

Z velikimi manipulacijami se profesionalno še posebej ukvarjajo obveščevalne in druge službe, ki za ta namen trošijo veliko denarja s tajnih proračunov ali iz skritih bančnih naložb.

Povprečen človek o tem tu in tam kaj sliši, a v resnici verjetno niti noče vedeti, za kaj gre, ker bi mu to preveč otežilo življenje. Slovenija je v preseku takšnih manipulacij. Po eni strani smo Slovenci žrtev naših domačih manipulatorjev, po drugi strani pa mednarodnih, ki vidijo v Sloveniji svoje interese in zato pritiskajo tudi na one prve.

In smo zanimivi - gozdovi, voda in geostrateški položaj Slovenije.

Slovenija je za tujce zanimiva zaradi geostrateškega položaja, nekaterih naravnih bogastev in še česa, zato bi morali veliko bolj paziti, da ne postanemo le plen večjih držav ali multinacionalk. V prihodnje bo treba še posebej močno varovati naše vodno in gozdno bogastvo! Toda ne smemo pozabiti, da imamo za zdaj še vedno tudi velik človeški kapital, ki pa ga zaradi krize in bega kakovostnih kadrov v tujino počasi izgublamo. To pomeni, da vse vložke države in družbe v te ljudi dobi tujina, mi pa izgublamo vrhunski delovni in intelektualni potencial. Toda to te doleti, če ne znaš dobro upravljati lastne države in če si pohlepen.

Zdi se kot začaran krog.

Naj povzamem: Slovenci se ne moremo izogniti vpetosti v svetovne tokove, tudi manipulativne. Naša velika težava je v tem, da smo sami sebe oslabili do te mere, da nimamo več mednarodnega ugleda ter nobene finančne in ekonomske moči - tako smo postali izvrsten plen. V takem položaju si prisiljen popuščati interesom tistih, ki naj bi ti pomagali. S tem pa je žal pogosto tako, da se pomoč sprva kaže kot nekaj zelo dobrega, vendar to v resnici ni - tako se preobleče zlo: najprej ti ponudi roko, ko jo zagradiš in ji začneš zaupati, pa se izkaže, da je v ozadju neki drug namen. Oslabili smo sami sebe!

Govorim o velikih posojilih, ki jih države dobijo, da bi si opomogle, pri čemer ta posojila najpogostejše končajo v rokah nekaterih interesnih skupin, bankirjev, političnih strank. In kaj se nato zgodi? Država iz manjše zadolženosti pada v čedalje večjo, posledica vsega pa je kriza, v kateri nekateri posamezniki in skupine hudo obogatijo, ljud-

Se nadaljuje...

stvo postane še siromašnejše, država je pa na kolenuh. Teren je nato pripravljen za to, da tisti, ki so posodili denar, nastopijo s svojimi pravnimi interesi! In kar naenkrat postaneš država, v katero želijo prenesti kako svojo umazano industrijo ali umazane odpadke, ali pa ustanovijo na tvojem ozemlju kako vojaško bazo z jedrskim orožjem. Ali pa želijo prevzeti vodne vire.

Tudi to, zgodilo se je že marsikje, denimo v nekaterih afriških in južnoameriških državah. Izkazalo se je kot katastrofalno za prebivalstvo!

Dr. Miro Cerar, [Vir](#)

Demokratizacija sistema volitev je pogoj za demokracijo v Sloveniji

Z uvedbo kombiniranega volilnega sistema bi DZ postal bolj podoben parlamentu, moč političnih strank bi se relativno zmanjšala, omilil bi se avtomatizem glasovanja. Vse to bi sililo vladne stranke v dogovarjanje in iskanje konsenza, državno upravo in vlado pa v predlaganje boljših, bolj usklajenih zakonskih predlogov. Hiperprodukcija nedomišljenih zakonskih določil, ki je danes tako značilna za naš DZ, pa bi se zmanjšala.

Kombinirani volilni sistem bi moral (vsaj teoretično) ustrezati obema stranema razpolovljene slovenske politike: desnici, ki zahteva večinski sistem in levici, ki vztraja na sorazmernem principu, saj je smiselna kombinacija obeh. Dejansko pa ga zavračata obe strani, kar jasno kaže, da v teh razpravah ne gre za iskanje rešitve in dobrega (boljšega) volilnega sistema, temveč se za temi razpravami skrivajo drugi interesi, zaradi katerih stranke vsako smiselno rešitev tega problema blokirajo. ZAKAJ?! Preprosto povedano: z blokiranjem pozitivnih sprememb volilnega sistema politične stranke blokirajo demokratizacijo slovenske družbe. [Zakaj kombiniran volilni sistem?](#)

Družbena odgovornost – doslednost ali dvoličnost?

Družbena odgovornost je postala zaželena, saj prinaša moralni kapital podjetju. Postala je merljiva, celo nagrajvana in vedno bolj zlorabljena. Pogosto ostaja le v besedah na deklarativni ravni,

ali v moralni prestiž zavito sredstvo samopromocije ter dvojne morale podjetij.

Zaradi omejenosti prostora bom navedla le nekaj primerov, čeprav jih je veliko.

Telekomunikacijski operater se hvali, da je družbeno odgovoren zato, ker prireja tečaje računalništva za odrasle. Mirno prikrije dejstvo, da je do uporabnika aroganten, saj mu ne prizna popusta za to, ker storitve ni sposoben nuditi v celoti. Svoje ravnanje skuša upravičiti z izgovori, da uporabnik določene storitve niti ne potrebuje. Na logično vprašanje, zakaj jo je potem dolžan plačevati, podjetje odgovora ne zmore.

Nagrada Horus je dobilo [podjetje](#), v katerem delajo osebe s pridobljenimi možganskimi poškodbami zgolj za povračilo potnih stroškov, direktorica pa naj bi odtujila večjo količino sredstev z računa podjetja.

Poglejmo še v Pomurje, kjer živim. Za družbeno odgovorne se imajo predvsem tiste institucije, ki imajo v svojih nazivih besede kot »regionalen«, »razvoj«, »vključenost«, »sinergijo« ter podobne lepo zveneče pojme. Kaj kmalu pa se izkaže, da jih bolj kot razvoj regije skrbi razvoj lastnega finančnega stanja. Med seboj so povezane, zaupanja med njimi sicer ni, sodelovanje je vezano le na finančno in materialno korist. Prirejajo izobraževanja in delavnice, ki ne ponujajo veliko in kjer občasno prihaja do kraj idej posameznikov in majhnih organizacij, ki so v tem razmerju šibkejši člen. Če se jih opozori na etično spornost njihovega ravnanja, opozorilo ignorirajo ali odgovorijo z aroganco.

Nagrajenec za leto 2013 v kategoriji malih podjetij očitno rad zbira certifikate. Zanimiv pa je njegov odnos do uporabnikov, na katerih vprašanja rad odgovarja z umetelnimi »piarovskimi« odgovori, ki vsebujejo le splošne navedbe z namenom samopromocije, konkretnih pojasnil pa pogosto ni. Pojavlja se tudi vprašanje [bralne pismenosti](#) pristojnih.

Nekatera vprašanja pa ostajajo neodgovorjena, denimo glede nedoslednosti podjetja pri označevanju in zbiranju podatkov, ali glede razgradnje

avtomobilov, od česar ima korist to podjetje, a je občan pri tem v slabšem položaju kot tisti, ki avtomobil zavrže v naravo.

Svoje ravnanje pa je nagrajeno podjetje nadgradilo pred nekaj meseci. Sporočila sem jim, da ni so opravili odvoza embalaže na mojem naslovu. Odgovora in ukrepanja ni bilo. Čez mesec se je dejanje ponovilo, moje obvestilo prav tako, le da sem tokrat dodala obvestilo, da bom z njihovim ravnanjem seznanila IRDO, ki jim je podelil nagrado.

Potem pa – čuden preobrat. Očitno so se ustrašili za svoj ugled. Najprej sem izvedela, da je direktor pri sorodniku, ki je njegov znanec, dobil mojo telefonsko številko. Kaj bi glede takšne domačijske miselnosti in pridobivanja osebnih podatkov rekel Urad informacijske pooblaščenke, jih ne zanima. Nato me je poklical, ob vsiljenem obisku na domu pa mi je s prekrižanimi rokami vzvišeno (raz)lagal, »da si že od prvega sporočila naprej prizadeva stopiti v kontakt z menoj«. Ni mi hotel pojasniti, zakaj potem ni odgovoril na moje prvo obvestilo, dosedanja vprašanja in zakaj je kljub temu, da je imel stacionarni in e-naslov, hotel še telefonsko številko. Ker je dan po obisku poslal tudi pisni odgovor, je razlog za obisk jasen še manj. Morda je pričakoval, da bom ganjena nad pozornostjo, da pride direktor podjetja k meni osebno na dom, kdo ve. Kakorkoli, odgovor je bil spet besedičenje o lastni veličini ter da vedno odgovarjajo na vsa vprašanja, kar sem zavrnila s konkretnimi dokazi. Po stari navadi tudi tokrat odgovora več ni bilo.

Večina podjetij v Sloveniji, tudi opisana, imajo nekaj skupnega. Hitro zadovoljstvo s svojim delom, lepa embalaža z manj lepo vsebino. Pripombe ljudi, ki jim ne pokažejo zelene podobe o sebi, ignorirajo, dokler jih lahko, nato pokažejo spekter nekorektnih ravnanj, kako jih ne bi smeli obravnavati. Ker zaradi obstoječih meril nagrade vseeno dobijo, jih zlorabijo za samopromocijo in postanejo še bolj samovšečni. Takšne institucije razvrednotijo pojem družbene odgovornosti in s tem ne škodujejo le ideji, temveč tudi podeljevalcu in tistim institucijam, ki delujejo dosledno in transparentno.

Morda bi veljalo razmisliti najprej o boljših kriterijih za podelitev nagrad ter boljšem nadzoru ter možnosti odvzema nagrade? Za začetek bi se moral vzpostaviti transparenten izbor kakovostnih

žirantov za podelitev nagrad, da med njimi ne bi bilo več denimo izvajalcev mobbinga, kot se je že zgodilo v preteklosti. Podjetja bi smela poudarjati svojo družbeno odgovornost le, če so prejemniki nagrad, da ne bi bilo kot na primer v kmetijstvu, kjer je moderno biti »bio« in »eko«, četudi brez certifikatov, reda in nadzora. Sedanji kriteriji morda pojmujejo družbeno odgovornost preveč tehnicistično, morda se preveč upoštevajo le ekonomski kazalci ter zunanja podoba nekoga podjetja, merila pa so očitno preohlapna, saj denimo ni upoštevan način oglaševanja določenega podjetja. Ker manjka kritični pogled od znotraj, so toliko bolj dragocena mnenja o podjetju s strani uporabnikov ter zaposlenih na slabše plačanih delovnih mestih, saj smo oboji šibki in spregledani kazalnik družbene odgovornosti. Prav tako je skrajni čas, da se upoštevajo tudi odnos do okolja, ki bi vključevali tudi odnos do varstva in zaščite živali.

Upam, da bo prišel čas, da se bomo bolj kot v lepe besede zazrli vase, v lastna dejanja. Vsakdo med nami mora zahtevati etičnost in doslednost v ravnanjih najprej pri sebi in šele nato isto zahtevati od drugih.

Namesto Dobrega naj se podpira Odlično.

Barbara Gyórfi,
barbara.gyoerfi@gmail.com

V kolikor želite, da v Mozaiku objavimo vaše mnenje, povezano z družbeno odgovornim dogajanjem v Sloveniji in širše, vas vabimo, da nam pišete na:

novice@irdo.si

privoščite si masažo

spustitev telesa in duha • zmanjšanje napetosti v mišicah • zmanjšanje posledic stresa
zvišanje ravni energije • **izboljšanje krvnega in limfnega obtoka** • večja gibljivost sklepov
stimulacija notranjih organov • pospešitev izločanja toksinov iz telesa • **izboljšanje presnove**
hitrejša regeneracija tkiv • zmanjšanje ali **odprava bolečin** v hrbtu, križu in sklepih
večja elastičnost kože • izboljšanje respiratorne funkcije
poživitev centralnega in perifernega živčevja

Naročila in informacije
040 564 485

Sana
massage

Sana massage, Smetanova ulica 57, 2000 Maribor

IRDO

Inštitut za
razvoj
družbene
odgovornosti

*Skupaj z vami
sestavljamo
mozaik znanja
in sodelovanja
za več družbene
odgovornosti*

VABIMO VAS V

**VODILNO SLOVENSKO ORGANIZACIJO
ZA DRUŽBENO ODGOVORNOST IN TRAJ-
NOSTNI RAZVOJ PODJETIJ, NEVLADNIH
ORGANIZACIJ IN USTANOV**

Sodelujte pri sestavljanju mozaika znanja o družbeni odgovornosti in njenem vplivu na različna področja našega življenja, dela in okolja. Po svojih močeh se povežite pri iskanju rešitev in njihovem udeležanju.

**K DRUŽBENI ODGOVORNOSTI LAHKO
POMEMBNO PRISPEVATE TUDI VI.**

**SODELUJTE Z NAMI,
POSTANITE NAŠI ČLANI!**

IRDO

Inštitut za
razvoj
družbene
odgovornosti

**IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgo-
vornosti**

Preradovičeva ulica 26, 2000 Maribor,
Tel.: **031 344 883**, Fax: **02 429 71 04**,
e-pošta: info@irdo.si

Spletna mesta: www.irdo.si,
www.horus.si, [www.mladinski-
delavec.si](http://www.mladinski-
delavec.si), www.odgovoren.si,
www.chance4change.eu

IRDO

Inštitut za
razvoj
družbene
odgovornosti

10

LET
2004 - 2014